

assumebatur in cultu idolorum; sicut occisiones hominum et mutilationes membrorum et alia hominibus. et in aliqua parte non idola tria procederunt quod ad ipsam hominem disponuntur. **A**d secundum dicendum quod in prima etate non fuit idolatria, propter recentem memoriam creaturis mundi: ex quo adhuc vigebat cognitio vestrum dei in mente homini. in sexta autem etate idolatria est exclusa per virtutem et doctrinas Christi que de diabolo triumphavit. **A**d tertium dicendum quod ratione illa procedit de causa consummativa idolatrie.

Einde consideremus
ratiō est de superstitione divina
tiua. Et circa hunc quādū octo
per virtutem dīnatio sit p̄tēm. **T**o
virtus sit sp̄s superstitionis. **S**ed
de sp̄bus dīnatiōis. **4**: de dīnatiōe q̄ sit p̄ domines. **5**: de dīnatiōe q̄ sit pastora. **6**: dīnatiōe q̄ sit p̄ somnia. **7**: de dīnatiōe q̄ sit per auguria et alias hominibus obseruatōes. **8**: de dīnatiōe q̄ sit per sortes.

Ad primū sic proce
dit. Videret quod dīnatio non sit p̄tēm. Dīnatio. n. ab aliq̄ dīno noīat: sed ea q̄ sit dīna magis ad scitare prīncipem q̄ ad p̄tēm. ḡ videt quod dīnatio non sit peccatum. **P**. Aug⁹ dīc in libro de libe. ar. Quis audet dicere disciplinaz esse malū. Et iterū. Nullo modo dixerim aliquam intelligentiam malam esse posse. sed aliq̄ artes sunt dīnatiōes: ut p̄z p̄thm in libro de memoria. videtur at ipsa dīnatio ad aliquā intelligentiaz vitatis p̄tinē. ḡ videt quod dīnatio non sit p̄tēm. **P**. Naturalis inclinatio non est ad aliquā malū: quod nam non inclinat nisi ad simile sibi: sed ex naturā inclinatio homines sollicitant p̄noscē futuros euentus: quod p̄tinet ad dīnatiōes: ḡ dīnatio non est p̄tēm. **S**ed hoc est quod dīc Deut. 18: Non sit quod p̄fitones cōsulat neque dīnos. Et i dīcret. i. q. 5. dīc. Qui dīnatiōes expertūs sub regulis genitium iaceant finis gradus p̄nīe diffinitos. **P**. Dicendum quod in noīe dīnatiōis intelligit quādā p̄nūciatio futurorum. Futura autē duplīcē p̄noscē p̄tē. uno quod ē in suis causis. alio in seip̄s. Causa autē futurorum triplicē se habet. Quedam. n. producunt ex necessitate et sp̄ suos effectus. et hominibus effectus futuri et certitudinez p̄noscē et p̄nūciari possunt ex consideratōe suarum causarum: sicut astrologi p̄nūciāt eclipses futuras. Quedā vero causa p̄ducunt suos effectus

ex necessitate et sp̄s ut ipsib⁹ raro tñ officiū et per hominibus casis p̄tē p̄noscē effectus futuri non ēdē per certitudinem sed per quādā cōiecturam sicut astrologi p̄ consideratōem stellarum quādā p̄noscere et p̄nūciār p̄tē de pluvias et sic citatibus. et medici de sanitate morte. Quodam cāe sūt quod si fin se considerent se habet ad utrūlibet. quod p̄cipue videt de potentissimis rōibus quod se habet ad opposita finē p̄thm. et tales effectus vel ēt si q̄ effectus ut in pauciorib⁹ casu accidit. ex nālib⁹ cāis p̄ consideratōez causarū p̄noscē non p̄tē: quod eorū cāe non habet inclinatōez determinatā ad hominibus effectus. et id effectus habet hominibus āt in seip̄s hominibus effectus considerare p̄tē solū sūt p̄ntes: sicut cum homo videt sorte currere et abulare. sed considerare hominibus āt in seip̄s anteq̄ siāt ē dei p̄p̄tū: quod solus in sua eternitate videt ea q̄ futura sūt quā p̄ntia: ut ē p̄ habitū ē. **V**nū dīc Ila. 41. Annūciate que veritas sūt ē futurū. et sciēt quod tu es vos. **S**i quis habet hominibus futura p̄nūciare aut p̄noscēr quoconq̄ mō p̄sūpserit nisi deo reuelante: manifeste usurpat sibi quod dei est. et ex hoc aliquid dīni dicūt. **V**nū dīc Isidorus ē libro ethimologiarū. Dīni dicti qui deo pleni. dīnitate. n. se plenos simulat et astucia quādā fraudulentie hominibus futura cōiectat. Dīnatio ḡ nō dīcif si quis p̄nūciat ea q̄ ex necessitate eueniūt uel ut ē plurib⁹ q̄ būana rōne p̄noscē p̄tē. neque etiā si quis futura alia cōtingentia deo reuelante cognoscat. tūc. n. nō ipse dīnatur. i. quod dīnū ē facit. sed magis quod dīnū ē suscipit. tūc āt soluz dīnatur quātibi īdebito mō usurpat p̄nūciationē futurorum euentuum. hoc āt cōstat ē p̄tē. vñ dīnatio sp̄ ē p̄tē. et p̄p̄tē H. Jero dīcīt sup̄ Nichēā quod dīnatio sp̄ ē malā p̄tezac cipit. **A**d primū ḡ dīnatio et dīnatio non dīcīt ab ordinata participatōe alicui dīni: sed ab ī debita usurpatōe ut dīcīt ē. **A**d secundum dīnatio et artes quedā sūt ad prenoscendū futuros euentus q̄ ex necessitate vel frequenter proueniūt. quod ad diuinationem non pertinet sed ad alios futuros euentus cognoscendos non sūt aliq̄ vere artes seu discipline. sed fallaces et vane ex deceptōe demonū introducēt ut dīcīt Aug⁹ in libro de ciuitate dei. **A**d tertium dīnatio homo habet naturalez inclinationem ad cognoscendum futura secundum modū humanū. nō autē fin īdebitū diuinatōis modū.

Q

Ad secundū sic prō

cedit. Vide q̄ diuinatio nō sit sp̄s iupstitionis. Idē n. nō p̄t eē sp̄s diuersorū genetū: s̄z dinatio yr eē sp̄s curiositat: ut Aug⁹ dīc i li⁹ de vera religiōe. ḡ vr q̄ nō sit species supsticōis. ¶ Sic religio ē cultus dīc̄ ita supsticio cultū idebitū: s̄z dinatio nō videtur ad aliquē cultū idebitū p̄tinē. ḡ dinatio nō p̄tinet ad supstitionē. ¶ Dīc̄ supstitionē religiōi opponit: s̄z i vā religiōe nō iuenit aliqd dinatōi p̄ ūrū rīdens. ḡ dinatio nō est ip̄s supsticōis. ¶ H̄z h̄z ē qd̄ Origenes dīc̄ i piarchon. Est qd̄a opatio demonū i misterio p̄scientie q̄ artib⁹ gbusda ab bis q̄ le demonibus mācipauerit: nūc p̄ sortes: nūc per auguria nūc p̄ tēplātōes: vībrāp̄ p̄reben di videt. H̄z ut oia opatōe demonū fieri non dubito. s̄z ut Aug⁹ dīc̄ in 2° de dociria xp̄ana q̄ cqd̄ p̄cedit ex societate demonū z domini nūl supsticōis ū. ḡ dinatio ē sp̄s iuperstitōnis. ¶ B̄ dīcēdū q̄ sicut s̄ dictū ē: iupstitionē sportat idebitū cultū dīnūtatis. Ad cultū autem pertinet aliqd duplicit. Uno cuz ali quid deo offerit: uel sacrificiū uel oblatiō: vel aliqd b̄mōi. Alio cuz aliqd dinū assuntur: sicut s̄ dictū ē de iuramēto. z iō ad supstitionē p̄tinet nō solū cuz sacrificiū demōib⁹ offeritur p̄ idolatriā: s̄z cuz aliq̄s assumit auxiliū demonū ad aliqd faciēndū uel cogīscendum. Dis at dinatio ex opatōe demonū p̄uenit: vel q̄ exp̄isse demones suocāt ad futura mānifestanda: vel q̄ demones igerūt se vanis i q̄stōib⁹ futuroz ut mentes hominū iplīceūt vanitate. de q̄ vanitate or̄ in ps. Nō reipexit i vanitates z iſanias falsas. Uana at iſigītio futuroz ē qn̄ aliq̄s futurū p̄noscē tēptat vñ de p̄noscī nō p̄t. Manifestū ē ḡ. q̄ dinatō sp̄s supsticōis ē. ¶ Ad primū ḡ dīcēdū q̄ dinatio p̄tinet ad curiositatē q̄stū ad finē i tentū q̄ ē p̄cognitionē futuroz: s̄z p̄tinet ad supstitionē q̄stū ad modū operatōis. ¶ Ad se cūdū dō q̄ b̄mōi dinatio pertinet ad cultū demonū i q̄stū aliq̄s vñf qd̄a pacto tacito z expresso cuz deimōib⁹. Ad tētū dō q̄ in noua lege mens hominū arctē a t̄paliū sollicitudine. z iō nō ē i noua lege aliqd iſtitutum ad p̄cognitionē futuroz euentuū de t̄paliū rebus. In veteri autē lege q̄ p̄mittebat ērena erat cōsultatiōes de futuris ad religionē p̄tinentes. Qn̄ dīc̄ Iſa. 8°. Et cuz dixerint ad vos

querite a phitonib⁹ z a dīnis q̄ stridēt incātationibus suis. Subdit q̄i rīhone. Nūḡd nō popul⁹ a deo suo regret visionē p̄ viuis z mortuis. Fuerūt tñ i nouo testō ēt aliq̄ p̄phete sp̄m h̄ntes q̄ multa de futuris euetib⁹ predixerūt.

Ad tertīū sic proce

dit. Vide q̄ nō sint defīniate plures diuinatiōis sp̄s. Cibi. n. ē vna rō peccādi nō videntur plures eē p̄cti species: s̄z ioi dinatiōe est vna rō peccandi: q̄i. s. vtif aliq̄s pacto demo nū ad cognoscendū futura. ḡ dinatōis nō se dīse sp̄s. ¶ Dīc̄ Act⁹ human⁹ sp̄m sortis ex fine ut ū habitū ē. s̄z ois dinatio ordinat ad vñū finē. s. ad p̄nūciatōez futuroz. ḡ ois diuinatio ē vñū sp̄i. ¶ Vigna nō dīſūcāt sp̄m p̄cti. siue. n. aliq̄s detrahāt vñb̄ l̄ scrip̄to uel nutu ē eadē sp̄s p̄cti: s̄z diuinatiōes nō videntur differre nisi finē dīsa signa ex qb⁹ accipit̄ p̄cognitionē futuroz. ḡ nō sūt dīre diuinatōis sp̄s. ¶ H̄z h̄z ē qd̄ Iſidor⁹ i li⁹ ethiologiarū enumerat dīſas sp̄s diuinatōis. ¶ B̄ dīcēdū q̄ sicut dictū ē: ois diuinatio vñt ad p̄cognitionē futuri euentū aliqd dīno nū cōſilio vel auxilio: qd̄ qd̄ vel exp̄ile im plorat̄: uel p̄ter intētōne hominū se occulēt. de inō igerit ad p̄nūciatōuz futura. qd̄ q̄ homib⁹ sūt ignota: eis at̄ cognita p̄ modos de gbus in p̄dictū ē. Demones at̄ exp̄isse inuocatōlent futura p̄nūciare multiplicēt. Qn̄q̄ gdez p̄stigioſis gbusdā apparitōibus se alpecūt̄ z auditū boium ingerēt̄ ad p̄nūciatōuz futura. z hec sp̄s vocat̄ p̄ſtigū: ex eo q̄ oclī hominū p̄ſtringūt̄. qn̄q̄ at̄ p̄ somnia. z h̄z vocatur dinatio iōniorū. qn̄q̄ vero p̄ moruorū aliq̄s apparitōez vel locutōez. z hec sp̄s vocat̄ nigromātia: q̄i ut dīc̄ Iſidor⁹ i li⁹ ethiologiaz. nigron grece. morū. māchia. vō dinatio nūcupat̄: q̄i gbusdā p̄cātatiōib⁹ ad bibito sanguine vidēt̄ fūscitati mortui diuinare: z ad interrogata rīdere. qn̄q̄ vero futura p̄nūciāt̄ p̄ hoies viuōs: sī i arrepticys p̄. z hec ē dinatio p̄ phīōes. z ut Iſidor⁹ dīc̄ phitones a phitone apolline sūt dicti q̄ voicebas eē auctor dinādi. qn̄q̄ vō futura p̄nūciāt̄ q̄ aliq̄s figuraz vel signaz: q̄ i reb⁹ ināiatif apparet̄: q̄ qd̄ si apparet̄ i aliqd corpe terre stri. puta in igne vel ferro uel lapide polito uocat̄ geomātia: si aut̄ i aq̄ id̄omātia. si aut̄ sāt̄ aeromātia. si aut̄ in igne. piromātia

Ad qu

Si at s'visceribus aialitiz imolatoru*m*, i aris de
monu*m*. uocat aruspiciu*m*. Diuinatio at que fit
ab*s* expresa demonu*m* iuocatio*e* i duo gene
ra diuidit. q*u* p*ri*mu*m* e*c* ad p*ro*scendu*m* futu
ra aliqd c*o*sideram*e* i dispositio*m* aliaru*m* ali
quar*m* reru*m*. t*u* si q*de* aliq*s* con*e* futura p*ro*
scere ex c*o*siderat*e* fit*e* t*u* mot*e* sideru*m*. B*u* per
tinet ad astrologos q*u* geneantici dicunt*p*
pter nataliu*m* c*o*siderat*e* dieru*m*. Si vo per
motu*m* uel voces au*m* seu q*ru*c*u*q*z* aialiu*m*: si
ue p*er* sternutat*e* ho*m*um vel m*er*bro*m* saltus
B*u* ptinet gn*al*it*e* ad auguriu*m*: q*d* d*r* a garritu
au*m*: sicut aulpicu*m* ab i*spec*t*e* au*m*. q*u* p*ri*
mu*m* pertinet ad aures. secudu*m* ad oculos. i au
ribus. n.b*m* moi*p*icipue i*siderai* solet. Si vo
b*m* moi*c*osideratio*f*iat circa h*ab*a bo*m*tu*m* ab*s*
itentione dicta: q*g* s*er*o*q*uet ad futur*m* q*d*
vult p*no*scere. B*u* vocat omen. Et sicut Vale
rius maximus d*c*. oluz obseruatio aliq*z* etu*m*
religi*m* ana*m*xa e*m*. q*m* n*o* fortuito motu*m* di
uina p*uid*ct*e* i*stare* eredit*q* se*c*. ut roma
ni*d*. liberat*b* viru*m* ad aliu*m* locu*m* migraret
sore eo tpe c*et*urio q*d* exclamauit. signifer
statue signu*m* b*u* optime manebitus. qu*a* vo
ce audita p*om*ine accepert*u* transeudi*c*
filu*m* omittentes. Si at c*o*siderat*e* aliq*s* dispo
sit*e* figuraru*m* i aliq*b*us corpi*b* visu*m* occur
ret*e*: erit alia dinato*m* sp*es*. n*a* ex linea*m*
iis man*m* c*o*sideratis: dinatio s*u*pta cyrom*m*
ta vocat: q*u* dinatio manus. cyros. n. grece
d*r* man*m*. dinato*m* vo*m* ex q*bus*d*a* signis i*ipatu*
la alicui*m* aialis apparentib*b*. spatulamantia
vocat. Ad secundu*m* at dinatio*m* gen*m* q*d* e*si*
ne expressa demonu*m* iuocatio*e*. ptinet dinat*e*
io*q* sit ex c*o*siderat*e* eor*m* q*eu*eni*u*t ex q*bus*
d*a* q*u* ab ho*m***b** serio*m* fiuit ad aliqd occultu*m* i*q*
rend*e* siue p*pirac*to*m* p*uct*o*m*: q*d* ptiet ad
arte geomanc*e*: siue p*o*siderat*e* figuraru*m*
q*u* puen*u*t ex pl*u*bo li*q*facto in a*q*. p*ict*o*m*: si
ue ex q*bus*d*a* cedulis scriptis vel in scriptis i*occ*
ulto repositis du*m* c*o*siderat*e* q*g* qu*a* acci
piat: ul*et* ex festucis i*eq*lib*b* p*posit*is: q*g* ma
ior*m* uel minor*m* accipi*m*. uel et*ex* taxilloru*m* p
iect*e* q*g* pl*u*ra p*uct*a p*y*ciat: vel et*du* i*sider*
ratur q*d* aperienti libu*m* occurrat q*u* oia sor
ti*m* nom*m* h*ab*i*m*. Sic g*p*z*m* triplex dinato*m* ge
nus. q*u* primu*m* e*g* manifesta demonu*m* iuo
cat*e* q*d* ptinet ad nigromaticos. secudu*m*
at e*g* sol*u* i*siderat*o*m* disp*o*is vel motu*m* al
ter*m* re*m*: q*d* ptinet ad augures. tertiu*m* e*ou*
facimus aliqd ut nob*m* maiestef*z* aliqd occul

tum qd̄ p̄tinet ad sortes. sub qlibet āt horū
multa cōtinēt ut p̄ ex dictis. Ad primum
q̄ dō q̄ i oībus p̄dictis ē eadē generalis rō
peccādi: s̄z nō eadē sp̄alis. multo-n.grauī? ē
demones iuocare q̄b̄ aliq̄ facere qb̄ dignus
sit ut se demōnes ingerat. Ad secundū dicendū
q̄ cognitione futuorū vel occultrū ē ultimus
finis ex q̄ sumis gnālis rō dinātōis. distingui
tur āt diuersē sp̄es b̄z p̄pria oba siue matias
put. s.i d̄risis reb̄ occultrō cognitione cōsidera
tur. Ad tertium dō q̄ res q̄s dinātes attē
dūt cōsiderans abeis nō sicut signa qb̄ ex
primāt qd̄ iā sc̄it sicut accidit i demōstra
tione: s̄z licet p̄ncipia cognoscendi. māifestū
ē āt q̄ d̄risas principiorū d̄rificat speciem
ēt in scientiis demōstratiuis.

Ad quartum sic pro

cedis. **V**idet q̄ dinatio q̄ sit p̄ iuocationes demonū nō sit illicita. **E**ps. n. nibil illicitus omisit: sī illud. i. **P**ef. 2° **Q**ui p̄ctn nō fecit sī dñs a demōe interrogavit: qd̄ tibi nomē est. q̄ r̄ndit. legio. multi. n. sumus: ut habetur **N**ar. 5°: ḡ v̄ q̄ liceat a demonib⁹ ali⁹ quid occultū interrogare. **D**. **H**ec p̄z ale nō fauēt illicite interrogantib⁹. **I**z **S**auli interroganti d̄ euēti futuri belli a muliere h̄ntē sp̄m phito nis apparuit **S**amuel. t̄ ei futuruz euentū p̄ dixit: ut legis. p̄. **R**egl. 28°. ḡ dinatio q̄ sit p̄ interrogatōem a demōib⁹ nō ē illicita. **P**. Licitu eē v̄tā vitatē ab aliq̄ sc̄iēte īgrere quā vtile ē scire. sī qñz vtile ē scire aliqua occulta que p̄ demones sc̄iri p̄nt: sicut apparet in in uentione furtorū. ḡ dinatio q̄ sit p̄ iuocatōz demonū nō est illicita. **S**z h̄ ē qd̄ dī **D**eu⁹. 18°. Nō iueniat i te q̄ ariolos sc̄iscitē. neḡ phitones cōsulat. **B**° dicēdū q̄ ois dina tio q̄ sit p̄ iuocatōes demonū ē illicita dupli ci rōne. quaz p̄ma sumis ex pte principiū di uinatōis: qd̄ sī. ē pactū expresse cuj⁹ demone initū p̄ ip̄ia demōnis iuocatōez. t̄ b̄ ē oīo il licitu. **U**nī h̄ qsdā dī **I**sa. 28°. **D**ixistis percus simus fedus cū more: t̄ cū iſferno fecimus pactū. t̄ adhuc graui⁹ eēt si sacrificiū uel re uerētia dñmōi iuocato exhibet. **H**ecunda yōrō sumis ex pte futuri euent⁹. demon. n. q̄ intendit pditionē hoīuz: ex b̄mōi suis r̄nī etiā si aliqui vera dicat intendit hoīes assue facere ad b̄ ḡ ei credat. t̄ sic itēdit pducere i aligd̄ quod sit saluti humane nociuū. **U**nde **A**lbanius exponens illud qd̄ b̄ **L**uc. 4°.

60

Increpauit illuz: dices: obmutescere. dicit. **N**on s' vera fatere demō. opescerat m̄ xps ei? sermonē: ne simul cū virtute ēt suā inigatez p̄mulgaz: ut nos etiā assueficiat ne curemus de talib' z si ya log videaf. nephas. n. est ut cū assit nob̄ scriptura dīna a diabolo iſtrua mur. **A**d prīmū ḡ dō q̄ sicut Beda dicit Luc. 8. nō velut insci? dīs igit: h̄ ut cōfes sa peste quaz tolerabat virtus curantis ḡtior emicare t. aliud at ē inquiret aliquid a dīmo ne sponte occurrete: qd q̄bz licet p̄p̄t utilitatē alioꝝ: maxie cū dīna v̄lue p̄t op̄elli ad vera dicenda. z aliud dīnone iuocare ad cognitionē occul̄toꝝ iquire o ab ipso. **A**d secundū dō q̄ sicut Aug. dīc ad Simplicia. nū. nō ē abilidū credēt aliqua dispensatōe p̄missū fuisse: ut nō dominante arte magica uel potētia: h̄ disp̄n̄atōe occulta q̄ p̄b̄to / nullaz z saulē lat̄ebat se ostēderet sp̄us iusti aspectibus regis: dīna eū s̄nia p̄cussur": ul n̄ vere sp̄us H̄ainuelis a rege sua excitat? ē: h̄ aliqd fantasma z illusio imaginaria diaboli machinatōb' facta: quā scripture Samue lē appellat: sicut solēt imagines rerū suarū noib' appellari. **A**d tertiuꝝ dō q̄ nulla v̄litas tp̄alis p̄t cōparari detrimento sp̄ualsa lutis. qd iminet ex iugis dōe occultoriū per de monū iuocatōe.

Ad quintum sic pro cedet. **V**ides q̄ dīnatio q̄ sit p̄ astra nō sit il licita. **L**icitū ē. n. ex cōsideratōe caularuz p̄ nunciare effect': sicut medici ex dispositōe egritudis p̄nūciāt mortē: h̄ corpora celestia sūt cā eoru q̄sūt i b̄ mūdo: ut ēt Dio' dīcit 4°. ca'. de diui. no. ḡ dīnatio q̄ sit p̄ astra nō ē illicta. **P**. Sicia hūana ex experimentis originē sumit: ut p̄z p̄ ph̄z i p̄ metaph. h̄ per multa exp̄imēta aliq̄ cōperuit ex cōsideratio ne siderū aliq̄ futura posse p̄nosc̄i. ḡ nō vide tur ēē illictuſ tali dīnatoe v̄t. **P**. Dīnatio dī ēē illicta inq̄stū initū pacto cū demōb' inito. h̄ b̄ nō sit i dīnatoe q̄ sit p̄ astra. h̄ solū cōsideratōe dispositio creaturāt̄ dei. ḡ v̄t q̄ b̄ mōi dīnatio nō sit illicta. **S**z h̄ est qd Aug' dīc i 4° cōfes. Iilos planetarios q̄s mathe maticos vocāt consulere nō desistebā: q̄i nl̄ h̄ eēt eis sacrificiū. z nulle p̄ces ad aliquęz sp̄in ob dīnatoz dirigerēt. qd h̄ r̄piana z ve ra p̄etas exp̄ellit z dānat. **P**. dīcedū q̄ si cū dictū ē: dīnatoz q̄ ex op̄iniōe falsa vel ya

na p̄cedit īgerit se op̄atō demonis ut hōiūz aios ip̄licet vanitati aut salſitati. vana autē aut falsa op̄iniōe v̄t: si q̄s ex cōsideratione stellarū futura velit p̄nosc̄i: q̄ p̄ ea p̄cognosci n̄ p̄nt. **E**st ḡ cōsideratōe q̄ p̄ celestii cor porū īspec̄ionez de futuris possit p̄nosc̄i. z de his qdē q̄ ex nccītate eveniūt māifestū ē q̄ p̄ cōsideratōe stellaruz p̄nt p̄nosc̄i: sicut astrologi p̄nūciāt eclipses futurās. **C**irca pre cognitionē v̄o futurū eveniūt ex cōsideratione stellarū dīsi dīsa dixerūt. **F**uerūt. n. q̄ dicerent q̄ stelle poti' signi q̄ faciat ea q̄ ex earū cōsideratōe p̄nūciāt. **H**z h̄ irrōabilit̄ dī. oē. n. corporale signū vel ē effect' el̄ cui' ē signū: sicut sum' signi ignē a q̄ causalit̄: uel p̄ cedit ab eadez cā. z hc desiḡt cām. z p̄ s̄igni effectū: sicut iris q̄nq̄ signi serenitate iō̄ tu cā ei' ē cā serenitati. **N**ō at p̄t dici q̄ dispositōes celestii corpuz z mol' fīt effect' futurū eveniūt. nec iterū p̄t reduci in ali quā sup̄iore cām cōez q̄ sit corporal. p̄nt at r̄duci in vñā cām cōez q̄ ē p̄nidētia dīna. sed alia rōne disponūt a dīna p̄uidētia mot' et situū celestii corpuz. z alia rōne euēt' conti gentiū futuroꝝ: q̄ illa disponūt fm̄ rōnem nccītatis: ut sp̄z z eodē mō p̄ueniāt. h̄ at fm̄ rōnē cōtingētie ut variabilit̄ cōtingat. vñ n̄ p̄t ee ꝑ ex īspec̄iōe siderū accipiat p̄cogni tio futurōz: n̄i sicut ex causis p̄nosc̄i esse et'. **D**uplices at effect' subtrahunt causalitati celestii corpum. p̄ qdē oēs effect' p̄accīs contingentes: sive i reb' humanis: sive in re bus nālib': q̄z ut pbaf i 6° metaph. enī pacci dens nō h̄ cām: z p̄cipue nāl.. cui' mōi est h̄ius celestii corpuz: q̄z q̄ paccīs sit neq̄ ē ens p̄prie neq̄ vñuz: sicut q̄ lapide cadente fiat terremot'. ael. q̄ hōie societē sepulchri iueniaſ ibesaurus. hec. n. z b̄ mōi nō sunt simplicē vñū: h̄ simpliciter multa. opatio at nāe sp̄ īminat i aliqd vñū: sicut z p̄cedit ab uno principio qd̄ ē forma rei nālus. 2° at subtrahunt causalitati celestii corpuz ac̄ li beri arbitry: qd̄ ē facultas volūtatis z rōnis itellect'. n. sive rō nō ē corp' nec act' organi co: p̄orei. z p̄ cōsequēs nec volūtās q̄ ē i rō: vt p̄z p̄ ph̄z i de aia. nullū at corp' p̄t imp̄ mere i re i corporeā. vñ i p̄ossible ē ꝑ corpora celestia, directe i p̄mūnant i itellectū z volūtātē. B. n. eēt ponē itellectū nō differre a iē su. qd̄ Ap̄. in li' de aia iponit bis q̄ dicebant q̄ talis volūtās ē i hoib' q̄lē i die iducit pat̄

virorū deorūq; s. sol vel celū. vñ corpora celestia nō pñt eē p se cā opationū liberi arbitrii. pnt tñ ad h̄ dispositiū i clinare inçptum ipumū i corp̄ humanū. z p qñs i vires sensitivæ q sūt act̄ corporaliū organoꝝ q i clinant ad humanos act̄: qz tñ vires sensitivæ obediunt rōni ut p3 p phm in 3° de aia. z p ethicoru: nulla necessitas ex h̄ libero arbitrio iponit. s̄ i clinatoꝝ celestii corpuz homo pot̄ prōne opari. Si qz ḡ consideratiōe astrorū vrat ad hecognoscendos futuros casuāles l̄ formitos enet̄: aut ēt ad cognoscēdū p certitudinē futura oga hoium. pcedit h̄ ex fala et vana opinione. z sic opatio demōis se ī miscet. vñ erit dinatio supsticosa et illicita. Si vñ aliḡ etatur consideratiōe astrorū ad p̄ cognoscēdū futura q̄ ex celestibus causatū corpib;. puta siccitates et pluuias et alia b̄. n̄ erit illicita dinatio: nec supsticosa. Et fm h̄ p3 rñsio ad p̄mū. Ad scdm dicendō p̄ B̄ p̄ astrologi et consideratiōe astrorū frequēt̄ v ea p̄nunciāt̄ cōtiḡ duplicit̄. Uno qd̄ mō ga plures hoium passioꝝ corpales sequunt. z iō act̄ eorū disponūt̄ ut i plurib; fm i clinationē celestii corpuz. patuci āt sūt. i. soli sapientes q̄ rōne b̄ mō inclinatiōes moderent̄ z iō astrologi i multis vera pnūciāt̄. z p̄cipue in cōib; enētib; q̄ dependēt ex multitudine. Alio p̄p̄t̄ demōes se imiscētes. vñ Au ḡ i 12. Tuḡ Ben. ad lram dīc. Extendū ē qñ a mathematicis vera dicūt̄: i distinctu qdā occultissimo dici: qd̄ nesciētes humane m̄tes patiūt̄: qd̄ tñ ad decipiēdos hoies fit spūuz imūdoau et seductorū opađe. q̄ qdā vera d̄ spalibus rebus nosse pmitrūt̄. vñ concludit q̄ ppter bono xpiano fine mathematici siue q̄libet ipie dinatiōis. z maxime cāctes vñ cauendi sūt: ne cōsortio demoniorū aiam d̄ ceprā paco qdā societatis irretiant. Et p̄ B̄ p̄rñsio ad tñ.

Ad sextum sic proce

dīc. Vides q̄ dinatio q̄ sit p somnia non sit illicita. Ut i. n. istructōe dīna nō ē illicitū. sed i. sōnys hoies instruūt̄ a deo. dī. n. Job. 53° Per sōniū i visiōe nocturna qñ irruit sopor sup hoies et doamnū i lectulo: tunc aperit. s. dens aurel virorū. et erudit̄ eos i struit̄ disciplina. q̄ eti dinatiōe q̄ ē p somnia nō ē illicitū. Illi q̄ interpretant̄ somnia: p̄p̄ vtū tur dinatiōe sōniorū. s̄ sci viri legūt̄ somnia

interpretari: sicut Joseph ē iterptat̄ sōnia p̄cerne. Pharaōis et m̄gri pistoriū: ut legitur Gen. 41°. et Daniel iterptat̄ ē somniū regis babylonis ut h̄ Daniel. 2°. et 4° ḡ dinatio somniōrum non ē illicita. P̄ Illud qd̄ cōiter hoies experiūt̄ irrōnabile ē negare. sed oēs experiumē sōnia b̄re aliquā signatiōe futuroꝝ. ḡ vanū ē negare somnia b̄re vim dīnatōis. ḡ lictū ē cīs intēdē. Sz̄ h̄ ē qd̄ dīc̄ Dem. 18°. Nō iuēias in te q̄ obseruet̄ somnia. B̄ dīcēdū p̄ sicut dictū est. dīnatio q̄ initif false opiniōi ē supsticosa et illicita. iō considerare oport̄ p̄ sit verū circa p̄ cognitionē futuroꝝ d̄ somniis. Sūt aut̄ somnia futuroꝝ euētuū qñq̄ quidē cā. puta cuz mens alicuias sollicita ex his q̄ vider i somniis inducīt̄ ad aliḡd faciēndū vel vitandū. Anq̄ vero sōnia sūt signa aliquā futuroꝝ euētuū içptū reducūt̄ ad aliquā cām cōc̄ somniis et futuriis euētib;. et fm h̄ plimū p̄ cognitionē futuroꝝ ex somniis siunt. Est ḡ considerandū q̄ sit cā sōniōrum. et an possit eē cā futuroꝝ euētuū: l̄ ea possit cognoscē. Sc̄idū ē ḡ p̄ somniōrum qd̄ qñq̄ ē cā iterius. qñq̄ exteri. Interiōr et sōniōp̄ causa ē duplex. Una qd̄ aialis: inçptū. s. ea occurrit̄ bois fantasie in dormiendo. circa q̄ eius cogitatio et affectio sunt imorata i vigilādo. et talis cā sōniōrum n̄ ē cā futuroꝝ euētuū. vñ h̄ mō sōnia p̄ accēs se h̄nit ad futuros euent̄. et si qñz simul cōcurrāt̄ erit casuale. qñz vero cā i trinseca somniōp̄ ē co:palis. nā ex iterio ri dispositōe corpis format̄ a igs motus in fantasie cōueniēs tali dispositōi: sicut hōi in q̄ abundāt frigi di bñores occurrit̄ i sōnyis q̄ sit uel in aqua vel niue. et ppter h̄ medici dīcūt̄ eē intendēdū sōnyis ad cognoscēndū iteriores dispositōes. Causa āt sōniōrum ex terior s̄līr ē duplex. s. corporalis et spūalis. Corporalis qd̄em içptū imaginatio dormiētis imutat̄ vel ab aere cōtinenti vel ex ipressiōne celestis corpis. et sic dormienti aliquā fantasie appearant̄ cōformes celestii dispositiōnū. Spūalis āt cā ē qñz qd̄ a deo q̄ min. sterio agelōrū aliquā hoib; reuelat̄ in somniis: fm il lud Nūeri 12°. H̄ igs fuerit inter vos. ppheta dīs: i visitōe apparebo ei: ul̄ p̄ sōniū loquar ad illū. qñz ho opatiōe demonū aliquā fantasie dormientibus apparent̄: ex qb; qñz alīc̄ futura reuelat̄ his q̄ cū eis h̄nit pacta illīci ta. Sic ḡ dīcēdū p̄ si q̄s vñaf somniis ad

Q.

pegnoscenda futura s^e q^o somnia pcedunt ex reuelatiōe dīna; uel ex cā nāli intrinseca siue extrinseca q̄tū pōt se v̄t talis extēdere nō erit illicita dīnatio. si āt b^o modi dīnatio cause ex reuelatōne demonū cū q^o pacta hñt expressa q^o ad hoc iuocat̄ l^otacita: q^o b^o modi dīnatio extēdit ad qd se nō pōt extēdere erit dīnatio illicita et supstītiosa. Et per hoc p^z rñsio ad o^ba.

Ad septimū sic pro

ceditur. Vides q^o dīnatio q^o sit per auguria et omnia et alias b^o modi obfūtatiōes extēmūz rex nō sit illicita. Si. n. eēt illicita sci. viri ea non vieren. s^e de Joseph legit. q^o auguriis intēdebat. legit. n. H̄c. 4.4. q^o dispesator Joseph dixit. Cyphū quē furari estis ipse ē ī quo bibit dīs meus et in q^o auguriari solet. et ipse p^z ea dixit fratrib^z suis. An ignoratis q^o nō sit simil^z mei i auguriādi scia. g^z vti tali di uinatōn nō ē illicitū. (P. Aues aliq^z circa futuros euēt^z tēporū nālī cognoscūt aliq^z s^e illud Jere. 8. H̄iliū i celo coguit tēp^z suū turtur et hirudo et ciconia custodierunt tps aduent^z sui. s^e nālis cognitio ē ifallibil^z et a deo. g^z vti cognitōe auiu ad p̄cognoscēdūz futura qd ē auguriari nō v̄t cē illicitū. (P. H̄edē ī numero scōrū pōt ut p^z ad Heb. xi. sed H̄edon v̄sus fuit omni ex hoc q^o audiuit recitationē et iterpratōz cuius dā somny: ut Judic. 7. dī et filiter H̄eliezer seruus Abrahe ut legit H̄en. 24. g^z videt q^o tal dī uinatio nō sit illicita. (W^z ē qd dī H̄en. 18. No iueniatur in te q^o obseruet auguria (B^z dicēdū q^o mot^z uel garrit^z auiu uel q̄cunq^z dispositiōes b^o modi i reb^z considerate manifestū ē q^o nō sūt causa futuroz euētuū vt ex eis aliq^z futura cogiscāt: nec cogisci p̄t si ex cāis. Relinquit q^o si ex eis aliqua futura cognoscāt. hoc erit iēptū sūt effect^z alī quarū cāy q^o ēt sūt cāntēs l^op̄cogscētes futuros euēt^z. Cā āt operatōz brutoz aīaliū ē ī stinc^z gdā q^o mouēl ī motu nāe. non. n. hñt dominiū sui ac^z. H̄ic āt istinc^z pōt ex duplīcī cā pcedē. Uno qd mō ex cā corporali. cū n. bruta aīalia nō habeant nisi aīaz sēfītiā cuius oēs potētie sūt act^z corporalū organorū: subiacet eoz aīa dispositiōe cōtinētū corporū. et p̄mordialis celestī. et iō nibil phibz aliq^z eoz opatōes ēē futurow signa iēptūz formant dispositōib^z corporū celestī et ae

ris continētis: ex q^o p̄ueniūt aliq^z futuri euētus. In B tñ duo cōsiderari o^bz. Prīmū qdē ut opatōes b^o modi non extendantur: nisi ad p̄cognoscenda futura q^o cāntur p^z mot^z celestiū corporū ut s^e dictū ē. v̄t nō extēdat^z nisi ad ea q^o aliq^z p̄t ad b^o modi aīalia p̄tine: cōsequūt. n. p^z celestia corpora cognitionē qn dam nālē et istinctū ad ea q^o eoz vite sūt necessaria: sicut sūt imutatiōes q^o sūt p^z plūrias et vētos ad alia b^o modi. Alio^z instinc^z b^o modi causatū ex cā spūali. s. vēlex deo ut p^z in colubā sup xp̄m descendēte. i^z corvo q^o pauit H̄elia. et in cete q^o euomit et eēcit Jonaz uel āt ex demonib^z q^o vtūt b^o modi operatōnibus brutoz aīaliū ad iplīcādos aīos hñiūvanis opionib^z. Et eadē rō yide et ee de old^z alys b^o modi p̄terq^z de hoib^z: q^o v̄ba huana q^o accipiūt p^z omniē nō subdūt dispositōi stelarū. disponiūt tñ fīm dīnā p̄uidētā. et q̄ngs sīm demonū opatōe. H̄ic g^z dicēdūz q^o oīs b^o modi dīnatio si extēdat^z ultra illud ad qd pōt ptingere fīm ordinē nāe vēl dīnē p̄uidētie. est superstitiosa et illicita. (Ad prīmū g^z v̄d q^o Joseph dixit nō ēē aliquē sībi ī milē ī scia auguriādi: fīm Angl. ioco dixit ī serio. referens forte b^o ad illud qd vulg^z de eo opinabaf. et sic ēē dispesator ei^z locut^z est. (Ad scūdū dicēdūz q^o illa aīctoritas logē de cognitōe auiu respectu eoz q^o ad eas per tinēt. et ad b^o p̄cogscēda cōsiderare earuz vōces et motus nō ēē illicitū. puta si q^o ex b^o cornicula ferequēter crocitat: p̄dicat plūniā cito ēē futurā. (Ad tēriūz v̄d q^o H̄edē obv uauit recitatōem et expositiōnem somny ac cipietis ea p^z omniē qī ordiata ad sui instruciōne a dīnā p̄uidētā. et fili^z H̄eliezer attēdit v̄ba puelle orōe p̄missa ad deū.

Ad octauum sic pro

cedit. Vides q^o dīnatio sorciū nō sit illicita. q^o sup illud p^z. In manib^z tuis sortes mee. dīc glo Augi. Sors nō ēē aliqd mali: s^e res ī huana dubitatiōe dīnā idicas volūtarē. (P. Za q^o a scis ī scripturis obfūata legūt nō videt ēē illicita. s^e sci viri tam ī veteri B ī nouo testō iueniūt sortib^z v̄si ēē. legitur. n. Josue 7. q^o Josue ex p̄cepto dīni iudicio sorciū puniūt Achān q^o anathemate surripuerat. Hail āt sorte deprehendit filium suis Jonathan mei comedisse ut hñ. p^z Regl. 14. Jōas ēē a facie dīni fugiēs sorte dephenſus

et in mare selectus ut legis Zone. p. Zacharias est sorte exiit ut incensum ponet ut legis Luci p. Mathias etiam est sorte ab apostolis i apostolatu electus ut legis Acti. p. q. videlicet quod diuinitatio sortium non sit illicita. ¶ Pugna pulchra quod monomachia est. singularis concertatio: et indicia ignis et aquae que dictum vulgariter videntur ad sortes pertinere: quod per modum aliqua exgratia occulta: sed b' modi non videtur esse illicita: quod et David cum philisteo singulariter in se certam legitur: ut b' p. Reg. 17. q. y' quod diuinitatio sortium non sit illicita. ¶ Hoc est quod in decretis 26. q. 5. dicitur. Sortes quod cuncta vos vestris discriminatis primitus: quas pres d' nauerunt: nihil quod diuinitates et maleficia decernim: quoniam obre volum' oio illas d'ana ri. et ultra inter christianos nolum' nolari: et ne exercetur anathematis interdicto phibem'. ¶ Et dicendum quod sicut est dictum est: sortes propter dicuntur cum aliquid sit nec ei euenter considerato aliquid occultum inotescat. et quidem si queratur indicio sortium: quid cui sit adhibendum siue illud sit res possessa siue sit honor: seu dignitas seu pena aut actio aliquod vocatur sors omniorum. si autem inquiratur quod agere oporteat: et vocatur sors consultoria. si vero quod sit futurum vocatur sors diuinatoria. Actus autem hominum qui requiruntur ad sortes non subdicit dispositione stellarum: nec est eiusdem ipsorum. vii si ergo ea interinde sortibus videntur quod b' modi actus humani et regnum ad sortes: sum dispositione stellarum sortians effectum. vana et falsa est opinio. et quod non carcer demonum igitur est: ex quo talis diuinitas erit substituta et illicita. hac autem causa remota necesse est quod sortium actuum expectetur: etenim vel ex fortuna vel ex aliquod spirituali causa dirigeatur: et in sorti: non v' h' nisi forte vitiis vanitatis: sicut si aliquod non valentes aliquod error diter dividitur: velint sortibus ad divisionem ut quod formule exponentes quod quamprimum accipiant. Si vero ex spirituali causa expectetur sortium iudicium: quodque quod expectatur ex demonibus: sicut legitur Zech. 21. quod rex babylonis stetit in bivio i capite duarum viarum: diuinitatem quoniam: commiscens sagittas: interrogavit idola. et extra consuluit: et tales sortes sunt illicite: et sum canones phibem'. Quodque vero expectatur a deo sum illud p'is'. Sortes mitunt in finem: sed a domino temperantur: et talis sors sum se non est malum ut Aug' dicit. Porro tamen in hoc quod duplice p'ctum in

cideatur: p' si quod abs' illa necessitate ad sortes recurrit b' n' v' ad dei temptatione pertinet. ¶ Amb' dicit super Lucam. Qui sorte eligit: hauc non iudicio no' comprehendit. 2' sicut est in necessitate abs' reuerentia dei sortibus videntur. ¶ Unus super Actus apostolorum dicit Beda. Et si quod necessitate aliquod pulchrum deum putant sortibus ex exemplo apostolorum e' solent videant b' ipsos apostolos non nisi collecto fratre cetero et p'cib' ad deum sufficiere. 3' si divina oracula ad trenta negotia convertantur. vii Aug' dicit ad festos Januarii. His ergo paginis euangelicis sortes leguntur: et si opranduntur ut id potius faciat quod ad demonia similem cocurrat. tamen ista mihi displicet consuetudo: ad negotia secularia et ad vite humana vanitates divina oracula velle conuerte. 4' si in electionibus ecclesiasticis quod ipsius scientie inspiratoe fieri debent alii sortibus videntur. ¶ Unus dicit super Actus apostolorum. Mathias antepente costen ordinatus sorte quod est: quod secundum n' d' erat plenitudo ipsius scientie in ecclesia effusa. septem autem aconi p'ea non sorte sed electione discipulorum secundum ordinati. Hec autem est in temporibus dignitatibus quod ad frenam dispositionem ordinatur: in qua electione plurimi homines sortibus videntur: sicut et in tempore rerum divisione. Si vero necessitas imminet licet est cu' debita reuerentia sortibus dominum iudicium implozur. vii Aug' dicit epistola ad Romanos. Si in die missis sit disceptatio quod eorum persecutio permaneat ne fuga fiat omnes. et quod eorum fugiantur ne morte omnes deserent ecclesia. si b' disceptatio aliter non potuerit eminari: quod mihi videtur quod permaneant et quod fugiantur sorte eligendi sint. Et in p' de doctrina christiana dicitur. Si cui abundaret alii quod quod oportet dari eis quod non haberent: nec duobus variis potuisset si tibi occurrunt duo quod ruris neuter aliud vel indigentia vel virginitas aliqua necessitate suparatur: nihil in istis faceres quod ut sorte eligeres cui dandus esset quod dari virgines non posset. Et per hunc primum ad secundum et secundum. Ad tertium dicendum quod iudicium ferri cadentis uel aucteruentis ordinatur quod ad alicuius p'cti occulti iudicium per aliquid quod ab homine fit. et in b' conuenit cu' sortibus. iustum tamen expectatur alius miraculosus effectus a deo. excedit enim sortium rationem vii b' modi iudicium illicitum reddidit: tamen quod ordinatur ad iudicandum occultum quod deo iudicio refutatur. tamen est quod b' modi iudicium non est auctoritate divina lacerium. vii. 2. q. 5. In decreto Stephanus papae dicit. Ferri cadentis vel aquae feruentis examinatione extorquuntur a quibus sacri non censentur.

candnes. et qd scōrū patrū docimētō sācītū
nō ē. supstītīosā adiūtīōe nō ē psumēduz.
spontanea. n. fessīōe vel testīōe apprōbatōe
publicata delicta habita h oculis dei timore
cessa sūt nro regimini iudicare. occulta vō
et icognita illi sūt relinquēda q solus nouit
corda filiorū hoium. Et eadē rō' vidē eē de
lege duelloz: nisi q pl' accedit ad cōm rō
nē sortīō iōtū nō expectatur ibi miraculo
sus effect': nisi forte qm pugiles sunt valde i
pares virtute vel arte.

Einde cōside
Randū ē de supstītōib' obseruantiarū. Et circa h qruē
qtuoz. 1° de obseruantys ad sciam acgrendā: que tra
duntur in arte notoria. 2° de obseruatys q
ordinant ad alio corpora imutanda 3° de
obseruantys q ordinat ad cōiecturas sumē
das fortūorū vel fortunioz. 4° de suspen
sionib' sacrop vboz ad collū

Ad primū sic proce
dit. Vide q vti obseruantys artis notorie
nō sit illicitū. Duplicis ē. n. aligd illicitū vno.
fm genus opis. sicut homicidū vel furium
alio ex eo q ordinat ad malū finē: sicut cū
aligs dat elynā pp̄t inanē gloriā: s̄ ea q ob
seruantur in arte notoria fm genus opis nō
sunt illicita. sūt. n. qdā ieunia et orōnes que
ad deū ordinat: ēt ad bonū finē. s. ad sciam
acgrendā. q vti h mōi obseruatōib' nō est
illicitū. **D**. Danielis. p̄ legi: q pueris absti
nentib' dedit de' sciam et disciplinā l oī lib'
et sapia. s̄ obseruante artis notorie sūt scōs
aliq ieunia et abstinentias qdā. q v̄t p̄ dīni
eius sortiā ars illa effectū. nō q illicituz ē ea
vti. **P**. Ideo v̄t eē sordinati a demōibus
ingrere de futuri: q ea nō cognoscūt. s̄ h ē
ppriū dei ut dīctū ē. s̄ hritates sciax demōes
scīt: q scīt de his que sūt ex nccitate et
sq: q subiacent humane cognitioni. et multo
magis demonū q sūt p̄spicatores ut Aug'
dīc. q nō vidē eē petrū vti arte notoria: et si
p̄ demones sortiā effectū. **S**z h ē qd̄ dī
Deut'. 18° Nō iueniat in te q qrat a mo: tu
is v̄tare. q qd̄ iōstīo iōtī auxilio demo
nū. s̄ obseruantias artis notorie ingrī co
gnitio v̄tatis p̄ qdā pacta significatōum cū
dmōib' ūta. q vti arte notoria nō ē illicituz.

Quod dicendū q ars notoria ē et illicita et
efficac. Illicita gdē ē: qz utif qbusdā ad sci
entiā acgrendā q nō hnt fm se v̄tūe causā
di sciam: sicut iōspectōe quatūda figurari. et
platōe qruēdā iōtōz vboz et alijs b'mōi. et
iō h mōi ars nō utif his nt causis: s̄z ut signis
nō ēt ut signis diuinit' institutis: sicut sunt
sacramentalia signa. vñ relinquit q sint sup
tacta signa: et p̄ qm̄ ptinētā ad pacta qdā
significatōuz cūz demōib' placita atq̄ fedē
rata. et iō ars notoria penit' est repudianda
et fugiēda xpiano: sicut et alie artes nugato
rie vel noxie supstītōis ut Aug' dicit in 2°.
de doctrīa xpiana. **F**st ēt h mōi ars inefficac
ad sciam acquirendā. cum. n. p̄b'mōi artez
nō itēdāf acquisitio scie p̄ modum hōi mā
lem. s. adiueniēdo uel addiscēdo. cōsequēs
ē q̄ iste effect' vel expectef a deo uel a deo
uiel a demōib'. **A**ertum ē aut̄ alijs a deo sa
piētā et sciax p̄ ifusīōez habuisse: sicut d. Halo
mōe legi 3° Regl. 3°. et 2° palipo. p. Dñs ēt di
scipul's suis diē Luci. 21°. **A**go dabo vobis os
et sapiam cui nō poterūt resistē et dīcē oēs
aduersari v̄t. s̄z h donū nō daf gbuscung:
aut cū certa obseruatōe: s̄z fm arbitriū sp̄s
sci: fm illud. i. ad Cori. 12. Alij gdez datur p̄
sp̄m sermo sapientie. alijs sermo scie s̄z eūdē
sp̄m. et p̄ea subdf. **H**ec oia opaf vñus atq̄
Idē sp̄s: diuidē singulis. put vult. **A**d dmo
nes aut̄ nō ptinet illuminare itellectum ut ha
bitū ē i p̄ma h̄ opis pte. acquisitio autē scie
et sapie sit q̄ illuminatōez itellect'. et iō null'
vnq̄ p̄ dmōnes sciax acgfiuit. vnde Aug' dī
cit i. x°. d. ciui. dei. **P**orphiriu fateri theurgi
cis thelatis i opaōib' demonū aie itellectu
ali nihil purgatōnis accidere qd̄ eam faciat
idoneā ad videndū deū stū: et p̄spicienda ea
q̄ vera sūt: q̄lia sūt oia sciax theorematā. pos
sent in dmōnes verb hōib' colloquentes
exprimē aliqua sciarū documenta. s̄ h nō q̄
ris partē notoriā. **A**d primū q dō q acgrē
re sciam bonū ē. s̄ acgrē eā modo idēbito
non est bonum. et adhuc finez intendit ars
notoria. **A**d scīdū dicendū q pueri illi nō
abstinebāt fm vanā obseruatāz artis noto
ria: s̄ fm auctoritatē legis dīne nolētes ing
nari cibis gentiliū. et iō merito obedientie co
secuti sūt a deo sciam: fm illud p̄s. **S**uper se
nes itellexi q̄ mādata tua q̄sui. **A**d cōtūz
dō q̄ ergre cognitōez futuroū a dmōib'
n̄ solū ē p̄ctz pp̄ h̄ q̄ ipsi futura n̄ cognoscāt